ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ แบบจำลองการปรับตัวของธุรกิจท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ :

กรณีศึกษา เส้นทางถนนเศรษฐกิจในเขาใหญ่

ชื่อนักศึกษา ณัฐนันท์ ลิ้มโสภิตพรรณ

รหัสประจำตัว 54B73180101

ปริญญา บริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชา บริหารธุรกิจ

ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีร์ธนิกษ์ ศิริโวหาร กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สุนันทา เลาหนันทน์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อ การปรับตัวของธุรกิจท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ 2) ศึกษาระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อ กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และการปรับตัวของธุรกิจท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และ 3) นำเสนอแบบจำลองการปรับตัวของธุรกิจท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ : กรณีศึกษา เส้นทางถนน เศรษฐกิจในเขาใหญ่ ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลัก โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 13 ราย จาก ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เส้นทางถนนเศรษฐกิจในเขาใหญ่ ด้วยวิธีการเลือกแบบ เจาะจง เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 780 คน ซึ่งคำนวณจากสูตร ค็อคแรน แบบไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน โดยเก็บข้อมูล จากกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ กลุ่มละ 390 คน ผู้วิจัยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบ ชั้นภูมิ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ ถดถอยพหุคูณ และการใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติชั้นสูง พร้อมตรวจสอบยืนยันผลโดย การประชุมกลุ่ม เรื่อง แบบจำลองการปรับตัวของธุรกิจท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ : กรณีศึกษา เส้นทาง ถนนเศรษฐกิจ ในเขาใหญ่

ผลการวิจัย พบว่า

1) กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ส่งผลต่อการปรับตัว ของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ประกอบไปด้วยกิจกรรม 5 ด้าน คือ (1) ด้านการดู หรือการชม (2) ด้านการร่วมสร้าง (3) ด้านการพินิจพิเคราะห์ข้อมูล (4) ด้านการเรียนรู้ และ (5) ด้านการทดลองปฏิบัติหรือการมีส่วนร่วม โดยอธิบายได้ร้อยละ 74.50 (R² = 0.74) ของ ความแปรปรวนของการปรับตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และกิจกรรมการท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่ส่งผลต่อการปรับตัวของผู้ประกอบการธุรกิจ ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ประกอบไปด้วยกิจกรรม 6 ด้าน คือ (1) การดูหรือการชม (2) การทดลอง ปฏิบัติหรือการมีส่วนร่วม (3) การร่วมสร้าง (4) การเรียนรู้ (5) การซื้อของที่ระลึก และ

- (6) การพินิจพิเคราะห์ข้อมูล โดยอธิบายได้ร้อยละ 71.40 (R² = 0.71) ของความแปรปรวนของ การปรับตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลจากการสัมภาษณ์ พบว่า กิจกรรมการท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์ที่มีความสำคัญมากที่สุด 2 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการเรียนรู้ และ (2) ด้านการทดลองปฏิบัติ หรือการมีส่วนร่วม และกิจกรรมการปรับตัวของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่มี ความสำคัญมากที่สุด 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านเครือข่าย (2) ด้านความร่วมมือ และ (3) ด้านมัคคูเทศก์
- 2) ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีต่อกิจกรรมการท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์โดยภาพรวม พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจในด้านการดูหรือการชมมากที่สุด และมีความพึงพอใจในด้านการร่วมสร้างน้อยที่สุด ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีต่อการปรับตัวของธุรกิจท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์โดยภาพรวม พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจในด้านความร่วมมือมากที่สุด และมีความพึงพอใจในด้าน กิจกรรมน้อยที่สุด แต่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความพึงพอใจในด้านกิจกรรมมากที่สุด และ มีความพึงพอใจในด้านเครือข่ายน้อยที่สุด
- 3) แบบจำลองการปรับตัวของธุรกิจท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ : กรณีศึกษา เส้นทางถนน เศรษฐกิจในเขาใหญ่ ที่พัฒนาขึ้นมาเพื่ออธิบายรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ประกอบ ไปด้วยกิจกรรมการดำเนินงานซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับของกิจกรรมการท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์ซึ่งประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก คือ พื้นฐานของการท่องเที่ยวประกอบด้วย 3 กิจกรรม ได้แก่ (1) การดูหรือการชม (2) การพินิจพิเคราะห์ข้อมูล (3) การซื้อของที่ระลึก และ กิจกรรมสร้างสรรค์ประกอบด้วย 3 กิจกรรม ได้แก่ (1) การเรียนรู้ (2) การทดลองปฏิบัติหรือ การมีส่วนร่วม (3) การร่วมสร้าง และระดับของกิจกรรมการปรับตัวของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) กิจกรรม (2) เครือข่าย (3) ความร่วมมือ (4) การสร้างสรรค์ของผู้ประกอบการ และ (5) มัคคูเทศก์

คำสำคัญ: การปรับตัวของธุรกิจท่องเที่ยว ธุรกิจท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เส้นทางถนนเศรษฐกิจในเขาใหญ่ Thesis Title Adaptation Model of Creative Tourism Business: A Case Study

of Economic Roads in Khao Yai Zones

Student Natanan Limsopitpun

Student ID 54B73180101

Degree Doctor of Business Administration

Field of Study Business Administration

Thesis Advisor Assistant Professor Dr. Theathanick Siriwoharn
Thesis Co-Advisor Associate Professor Dr. Sunanta Laohanan

ABSTRACT

The objectives of this study were 1) to study the creative tourism activities affecting the adaptation of creative tourism business, 2) to study the opinion levels of tourists towards creative tourism activities and the adaptation of the creative tourism business, and 3) to propose a model of adaptation for the creative tourism business: a case study of economic roads in Khao Yai zones. A qualitative research approach was used as the main approach and involved 13 key informants selected from the entrepreneurs in the creative tourism business on the economic roads in the Khao Yai zones. The sample was selected by stratified random sampling. The tools for data collection included in-depth interviews and a questionnaire. The sample size was calculated using Cochran's indefinite population formula. The sample of 780 respondents comprised of Thai and foreign tourists, with 390 respondents in each group. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation and the hypotheses were tested by multiple regression analysis and advanced statistical analysis. The findings were simulated, examined and recommended at a focus group on adaptation model of creative tourism business: a case study of economic roads in Khao Yai zones.

The results of the study revealed that:

1) The creative tourism activities of the Thai tourists were affecting the adaptation of the creative tourism business through 5 factors; namely, (1) sightseeing (2) co-creation (3) contemplating (4) learning and (5) participation. These factors explained 74.50 percent ($R^2 = 0.74$) of the variation in the adaptation at the statistical significance level of 0.05. On the other hand, the foreign tourists' creative tourism activities affecting the adaptation of the creative tourism business consisted of 6 factors; namely, (1) sightseeing (2) participation (3) co-creation (4) learning (5) souvenir purchasing and (6) contemplating. These factors explained 71.40 percent ($R^2 = 0.71$) of the variation in the adaptation at the statistical significance level of 0.05. The interview findings revealed that the most important factors of the creative tourism

business were (1) learning, and (2) participation, while the most important factors affecting the adaptation were (1) networks (2) partnerships, and (3) guides.

2) The opinions of the Thai and foreign tourists concerning their level of satisfaction the creative tourism activities and the adaptation of the creative tourism business were at a high level. Taking individual aspects into consideration revealed that the satisfaction toward sightseeing was at the highest level while co-creation was at the lowest level of satisfaction. The overall satisfaction toward the adaptation of the creative tourism business was at a high level. Taking each aspect into consideration revealed that the Thai tourists were satisfied with the partnerships and reported them to be at the highest level while the lowest level of satisfaction concerned the events. However, the foreign tourists had the highest level of satisfaction for the events aspect and the lowest for the networks aspect.

3) The adaptation model of creative tourism business: a case study of economic roads in Khao Yai zones was developed to describe a model for the management of creative tourism. The model was composed of two operational levels. The first level referred to creative tourism activities while the second level referred to the activity of the adaptation model of the creative tourism business. The creative tourism activities were composed of two main components. The fundamentals of tourism consisted of 3 activities; namely, (1) sightseeing (2) contemplating and (3) souvenir purchasing while the creative activities consisted of 3 activities; namely, (1) learning (2) participation and (3) co-creation. The activity of the adaptation model of the creative tourism business consisted of 5 component; namely, (1) events (2) networks (3) partnerships (4) creative entrepreneurs and (5) guides.

Keywords: Adaptation of Creative Tourism Business, Creative Tourism Business, Creative Tourism, Economic Roads in Khao Yai Zones